

Legalisme

Wat het is & Wat het niet is

Bron: <http://www.middletonbiblechurch.org/>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V.

Legalisme - wat het is

De term “legalisme”¹ of “legalist” komt niet voor in de Bijbel, maar de ernstige dwaling van legalisme wordt er zeker in behandeld, in het bijzonder door de apostel Paulus die zich altijd beroemde op het Kruis en de genade van Christus verdedigde (Galaten 6:14; 1:6). Misschien de beste manier om te zien wat Paulus te zeggen had over hoe het vlees de Wet verkeerd gebruikt, is de brief aan de Galaten zorgvuldig door te lezen.

Legalisme en rechtvaardiging

Het is de dodelijke dwaling van het legalisme die leert dat rechtvaardiging of redding door werken van de wet is. De legalisten van Judea zeiden het op deze manier: “Als u niet besneden wordt volgens het gebruik van Mozes, kunt u niet zalig worden” (Handelingen 15:1). Paulus sprak deze dwaling tegen in Galaten 2:15-16: “Wij, van nature Joden en geen zondaars uit heidenen, weten dat een mens niet gerechtvaardigd wordt uit werken van de wet, maar door het geloof van Jezus Christus. En ook wij zijn in Christus Jezus gaan geloven, opdat wij gerechtvaardigd zouden worden uit het geloof van Christus en **niet** uit werken van de wet. Immers uit werken van de wet wordt geen vlees gerechtvaardigd”.

De wet kan ons tonen hoe onrechtvaardig wij zijn (Romeinen 3:20b)² en dus kan ze ons onze nood aan rechtvaardiging tonen, maar de wet kan niet rechtvaardigen: “Daarom zal uit werken van de wet geen vlees voor Hem gerechtvaardigd worden” (Romeinen 3:20a). “Ik doe de genade van God niet teniet; want als er gerechtigheid door de wet zou zijn, dan was Christus tevergeefs gestorven” (Galaten 2:21).

Legalisme en heiliging

De wet kan niet rechtvaardigen, maar ook niet heiligen. De wet kan ons tonen dat we onheilig zijn, maar ze kan ons nooit heilig maken. De sleutel om het christelijke leven te leven wordt niet gevonden bij de berg Sinai, maar wordt gevonden bij de berg Golgotha (Romeinen 6; Galaten 2:20³).

Paulus betoogde krachtig dat het christenleven moet geleefd worden op de basis van Geloof, niet op een wettelijke basis: “Dit alleen wil ik van u leren: Hebt u de Geest ontvangen uit de werken van de wet of uit de prediking van het geloof? Bent u zo dwaas? U die met de Geest begonnen bent, gaat u nu eindigen met het vlees?” (Galaten 3:2, 3). Het christelijke leven moet precies zo geleefd worden als het is begonnen! “Zoals u dan Christus Jezus, de Heere, hebt aangenomen, wandel zo in Hem” (Kolossenzen 2:6).

Heiligheid komt niet door het houden van de wet in de werkkraft van het vlees. C.H. Mackintosh definieerde legalisme (of: wetticisme) als “het vlees poogt de voorschriften van God uit te werken”. Hoe succesvol is het vlees? “Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, niets goeds woont. Immers, het willen is er bij mij wel, maar het goede tot stand brengen, dat vind ik niet” (Romeinen 7:18 en zie vers 24)

---

¹ Legalisme: de leer van de rechtvaardiging door goede werken (wetticisme).

² Romeinen 3:20b: “Door de wet is immers kennis van zonde”.

³ Galaten 2:20: “Ik ben met Christus gekruisigd; en ik leef, niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en voorzover ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God”.

De gelovige en de wet

Twee sleutelkwesities moeten in gedachten gehouden worden.

Ten eerste: **de gelovige is niet onder de wet** (Romeinen 6:14). In feite is de gelovige voor de wet gestorven opdat hij zou leven voor God (Galaten 2:19; en zie Romeinen 7:1-6). Hij is niet onder de wettelijke regel, maar hij is onder de kracht van de **nieuwe schepping** (Galaten 6:15)⁴.

Ten tweede: **de gelovige is niet wetteloos** (Romeinen 6:1-2)⁵. Wij stierven voor de wet opdat wij Christus zouden toebehoren, en uit deze relatie brengen wij vruchten voort voor God (Romeinen 7:4)⁶. Het leven van een ware gelovige toont vruchtbaarheid, geen wetteloosheid.

Deze legalisten die zichzelf onder de wet stellen, houden de wet niet (Galaten 6:13; Handelingen 15:10), maar de gelovigen die in de Geest wandelen, houden de wet middels de vruchten van de Geest: “opdat het recht van de wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest” (Romeinen 8:4, en vgl. Galaten 5:22-24)⁷.

Zie onze studie: “Wat is de levensregel van de gelovige?”:

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/sinai-golgotha.pdf>

Legalisme - wat het niet is

Gehoorzaam zijn aan Gods specifieke bevelen is geen legalisme

“En hierdoor weten wij, dat wij Hem kennen, namelijk als wij Zijn geboden bewaren. Wie zegt: Ik ken Hem, en Zijn geboden niet bewaart, is een leugenaar en in hem is de waarheid niet” (1 Johannes 2:3-4).

Een heilig leven leiden - dat is apart gezet in de dienst van de Heer - is geen legalisme

“Want dit is de wil van God, uw heiligmaking: dat gij u onthoudt van de hoerij ... Want God heeft ons niet geroepen tot onreinheid, maar tot heiligmaking” (1 Thessalonicenzen 4:3, 7).

Een afgescheiden leven voor Christus leiden, en afgescheiden zijn van de rages en modes van de wereld, is geen legalisme

“En word niet aan deze wereld gelijkvormig, maar word innerlijk veranderd door de vernieuwing van uw gezindheid, om te kunnen onderscheiden wat de wil van God is” (Romeinen 12:2).

Uw leven aanpassen om in harmonie te zijn met bepaalde standaarden die bepaald werden door Geestgeleide leiders van een plaatselijke vergadering van gelovigen, is geen legalisme

“Dat u zich onthoudt van wat aan de afgoden geofferd is, en van bloed, en van het verstikte, en van hoerij; wanneer u zich ver van deze dingen houdt, zult u juist handelen. Het ga u goed” (Handelingen 15:29).

Onthouding van persoonlijke rechten, ter wille van een broeder, is geen legalisme

“Het is goed geen vlees te eten of wijn te drinken of iets te doen waaraan uw broeder aanstoet neemt of waaraan hij zich ergert of waarin hij zwak is” (Romeinen 14:21).

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

⁴ Galaten 6:15: “Want in Christus Jezus heeft niet het besneden zijn enige **kracht**, en ook niet het onbesneden zijn, maar wel dat we een **nieuwe schepping** zijn”. De nieuwe schepping geeft **kracht** - de wet **eist**.

⁵ Romeinen 6:1-2: “Wat zullen wij nu zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt? 2 Volstrekt niet! Hoe zullen wij die aan de zonde gestorven zijn, nog daarin leven?”

⁶ Romeinen 7:4: “Zo mijn broeders, bent u ook door het lichaam van Christus gedood met betrekking tot de wet, opdat u aan een Ander zou toebehoren, aan Hem Die uit de doden opgewekt is, opdat wij vrucht zouden dragen voor God”.

⁷ Galaten 5:22-24: “Maar de vrucht van de Geest is: liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Daartegen richt de wet zich niet. Maar die van Christus zijn, hebben het vlees met zijn hartstochten en begeerten gekruisigd”.